

هرمزگان سرزمین آیین‌های سنتی وابتکارات

کهن در عزاداری سیدالشهدا

آئین سنتی عَلم شویی و علم گردانی در بندرعباس

گروه استان ها - علی ستاری - هرمزگان را باید دیار مناسک و آیین‌های سنتی برای زنده نگه داشتن شور و شعور حسینی دانست، مردمان این استان از دیرباز در جلوه‌هایی خاص ارادت خود را به سید

و سالار شهیدان نشان داده‌اند.

تار و پود ملت بزرگ و متمدن ایران بسا تعالیم و تعبیر حضرت سیدالشهدا علیه‌السلام تنیده شده است و نمی‌توان مردم بزرگ ایران را جدای از سید الشهدا علیه‌السلام دید، هر جای این کشور را که نگاه کنیم با آئین‌های خاص در عزای سید و سالار شهیدان مشارکت می‌کنند، آیین‌هایی که ریشه در باور و ارادت آن‌ها به امام حسین علیه‌السلام دارد، از ثشت‌گذاری و شاه حسین گویان تا گل مالی و نخل گردانی و تعزیه خوانی همه و همه تلاشی برای فریاد و اثبات یک حقیقت است؛ حقیقتی که باید آن را در زیارتنامه حضرت سیدالشهدا علیه‌السلام نیز خطاب به او بگوییم «يَا لَيْتَنِي كُنْتُ مَعَكُمْ فَأَوْزُ فَوْزًا عَظِيمًا». «ای کاش با شما بودم و به رستگاری بزرگ می‌رسیدم.»

چنین آداب و رسومی در میان مردم دیار گرما و شرعی نیز به وفور دیده می‌شود، مردم نقاط مختلف هرمزگان در آیین‌هایی بعضاً به یادگار مانده از ۷۰۰ سال پیش برای سید و سالار و شهیدان به عزاداری می‌پردازند و برای یاری دادن امام حاضر حضرت صاحب العصر و الزمان (عج) آمادگی خود را به نمایش می‌گذارند.

آئین‌های عزاداری سنتی و بومی در استان هرمزگان سابقه طولانی و دیرینه دارد که مردم این دیار از زمان‌های دور پایبند به برگزاری آن بوده و نسل به نسل آن را تا به امروز منتقل کرده‌اند و قطعاً امروز نیز یکی از وظایف متولیان فرهنگی جامعه‌این است که کمک کنند در میان گرداب تغییر ذواتی این رسوم به فراموشی سپرده نشود.

دمام زنی آئینی مشترک برای اعلان عزادر هرمزگان و جنوب کشور

قطعا همه ما نوای سنج و دمام را شنیده‌ایم نوایی کاملاً آشنا برای مردمان جنوب کشور که بیشترین کاربرد آن در اعلان عزا صورت می‌گیرد، به عنوان مثال اگر در یک روز معمولی که هیچ مناسبت مذهبی ندارد شاهد دمام زنی باشیم می‌توانیم از این موضوع مطلع شویم که جوانی در آن محله از دنیا رفته است.

از تلفیق سنج، دمام و بوق (شپور) آهنگی حماسی را خلق می‌شود و به مردم از آغاز مراسم عزاداری و محل اجتماع خبر می‌دهد، این آئین بسیار بر طرفدار در جنوب کشور وقتی به نهایت حزن و اندوه می‌رسد که با جاووشی خوانی نیز همراه شود.

چکاچک چَک چَکو تاسیزدهم محرم در کوچه
پس کوچه‌های هرمزگان

از چند روز مانده به آغاز ماه محرم، صدایی آشنا از اول صبح در کوچه پس کوچه‌های هرمزگان طنین انداز می‌شود، مردی می‌خواند و مردی دیگر نیز عَلمی را بر دست گرفته است و گروهی از افراد که رخت سیاه بر تن دارند ضمن همنوایی با ملاح هر کلام دو سنگ در دست دارند که محکم آن‌ها را به هم می‌کوبند و صدایی هماهنگ همه جا را پر می‌کند، به این آئین سنتی چَک چَکو گفته می‌شود، آئینی که مردم را نسبت به نزدیک شدن ماه محرم آگاه می‌کند و بعضاً طی ایام این ماه تا روز سیزدهم ماه محرم ادامه پیدا می‌کند.

شاید یکی از اهداف این آئین علاوه بر مطلع کردن جهت آمادگی برای ماه محرم، جمع آوری نذورات جهت برپایی مراسم‌های است چرا که قطعاً می‌دانید یکی از اسرار ماندگاری و جاودانگی آئین‌های ماه محرم استوار بودن آن بر پایه مردم است از این رو مردم به گروه چَک چَکو نذوراتی را اهدا می‌کنند که طبیعتاً خرج

دبیر کل مجمع جهانی اهل بیت(ع):

امروزه به برکت عاشورا در دنیا بیداری ایجاد شده است

رشت - دبیر کل مجمع جهانی اهل بیت(ع) گفت: امروزه به برکت عاشورا در آمریکای لاتین و دنیا

بیداری ایجاد شده است.

به گزارش اقتصاد سرآمد، آیت‌الله رضا مضان‌ی عصر سه‌شنبه در مراسم عزاداری عاشورای حسین(ع) که در شبستان حرم حضرت فاطمه اخری (س) خواهر امام رشت برگزار شد، در سخنانی پیرامون فضیلت زیارت امام حسین (ع)، اظهار کرد: زائر هنگامی که به زیارت

سیدالشهدا(ع) می‌رود، در موقعیتی قرار می‌گیرد که از خداوند تقاضا می‌کند او را مشمول رحمت و مغفرت الهی قرار دهد.دبیر کل مجمع جهانی اهل بیت (ع)، با تبیین روایات متعدد در خصوص عظمت و شکوه واقعه عاشورا و عمق مصیبت امام حسین (ع)، به کتاب کامل زیارات که حاوی ۵۰۰ روایت در مورد امام حسین (ع) و واقعه عاشورا است اشاره کرد و گفت: بر اساس روایات، موجودات زنده و غیرزنده از جمله جامدات، نباتات و فرشتگان در شهادت سیدالشهدا (ع) گریان هستند.

وی افزود: این روایات، گویای آن است که مصیبت امام حسین (ع) فراتر از یک واقعه تاریخی بوده و انعکاس آن در تمام هستی قابل مشاهده است.

آیت‌الله مضان‌ی با اشاره به مظلومیت و دلخراشی واقعه عاشورا، ابراز کرد: عظمت مصیبت امام حسین (ع) به قدری است که علما تأکید دارند در این روز برای امام زمان (عج) صدقه بدهید.

آیت‌الله مضان‌ی با بیان اینکه از خداوند می‌خواهیم به ما توفیق دهد تا بتوانیم فهم و درک درستی از واقعه و مصیبت عظیم عاشورا را داشته باشیم، اضافه کرد: ائمه اطهار (ع) در رأس دستگاه هدایت الهی هستند و خداوند هدایت را به اهل بیت (ع) تفویض کرده است.

وی با تأکید بر اینکه زیارت عاشورا تحلیل نیم قرن از واقعه اسلام است و ما نباید تنها به ظاهر آن توجه کنیم، افزود: انسان به واسطه اهل بیت (ع)، که در سازندگی، رشد و روح انسان نقش دارند به مقام تقرب می‌رسد.

نماینده مردم گیلان در مجلس خبرگان رهبری تصریح کرد: همه انسان‌ها در طول زندگی مورد آزمایش الهی قرار می‌گیرند و این آزمایش‌ها برای رشد انسان است.

وی در ادامه به جنایات رژیم صهیونیستی در غزه اشاره کرد و گفت: برای عده‌ای مهم نیست که در غزه چه اتفاقی می‌افتد و خود را از عرصه امتحان دور می‌کنند در حالی که زیارت عاشورا انسان برای ایستادگی و مقابله با هر نوع ظلم و جنایت آماده می‌کند.

آیت‌الله مضان‌ی در سخنانی به فضیلت و پاداش عظیم زیارت امام حسین (ع) اشاره کرد و گفت: هر کس به اندازه ظرفیتی و درک خود از این زیارت بهره‌مند می‌شود. اما اگر زیارت به معنای واقعی کلمه انجام شود، ثواب‌های بی‌شماری برای آن در نظر گرفته شده است.

برگزاری مراسم‌های عزا می‌شود.

نوایی که در آئین پیش از همه نوحه‌های محلی خوانده می‌شود قطعه «چَک چَکو ماه محرم رسید» است و تقریباً اقتباسی از چکاچَک شمشیرها است چرا که محرم ماه پیروزی خون بر شمشیر است و مردم با شنیدن چکاچَک شمشیر باید خود را برای یاری امام شهیدشان آماده کنند.

«عَلم پیغمبر» آئینی ۴۰۰ساله در میناب

یکی از آئین‌های باشکوه محرم در استان هرمزگان آئین «عَلم پیغمبر» است که همه ساله با حضور پرشور مردمان هرمزگان از ششرق تا غرب استان به میزبانی میناب برگزار می‌شود، در این آئین با آغاز عصر روز پنجم محرم علم‌های بسیاری از مناطق مختلف به محلی مشخص حمل می‌شوند و همه حول محور یک علم بزرگ‌تر جمع می‌شوند؛ این آئین بزرگ در واقع نمایش همان بخشی از زیارتنامه امام حسین علیه‌السلام است که می‌فرماید: «يَا لَيْتَنِي كُنْتُ مَعَكُمْ فَأَوْزُ فَوْزًا عَظِيمًا». «ای کاش با شما بودم و به رستگاری بزرگ می‌رسیدم.» مردم با عزاداری و گریه کردن نشان می‌دهند که اگر قرار است امامی به مصاف تزویر برود هر جایی که باشند پرچم خود را برای یاری امام برافراشته خواهند کرد و خود را میدان یاری امام خواهند رساند؛ از طرفی دیگر در روایات اسلامی داریم که در آخر الزمان پرچم‌های زیادی برافراشته خواهد اما حق مطلق تنها با یک عَلم و پرچم است و آن هم پرچمی است که در دست منتقم کرار بقیه الله الاعظم قرار گرفته استست و بقیه پرچم‌ها چنانچه خود را به این پرچم که در آئین سنتی نمادش همان عَلم پیغمبر «است محکوم به انحراف و شکست در دنیا و آخرت خواهند بود.

آئین سنتی عَلم شویی و علم گردانی در بندرعباس

از دیگر آئین‌های کهن در استان هرمزگان آئین کهن علم ش‌شویی است، بدین ترتیب که با آغاز ماه محرم مردم و بزرگان علم‌های موجود در تکایا و منابر شهر را در آب دریا شست و شو می‌دادند چرا که آب دریا در باور بومیان هرمزگان از جایگاه بالایی برخوردار است و بسیاری از قدیمی‌ها یک بطری از آب دریا را به عنوان نمادی از پاکی، برکت و جلوگیری‌کننده از چشم بد بر سر در خانه‌هایشان نصب می‌کنند.

در رابطه با آئین شست و ش‌شوی علم‌ها علم کشان منبر گپ بندرعباس، ۱۲ علم موجود در محل نگهداری علم‌ها را به ساحل خونسرخ بندرعباس برده و در آنجا شست و شو می‌دهند، مردم بعد از انتقال علم به منبر گپ پارچه‌های رنگی برای تزئین علم‌ها اهدا می‌کنند و بعد از نماز مغرب و عشا علم‌ها تزئین می‌شوند تا برای برگزاری مراسم‌های آئینی بعدی مورد استفاده قرار بگیرند.

خانواده‌هایی که حاجتی دارند نذر می‌کنند که بین روزهای سوم تا نهم محرم مجلسی با حضور علم‌ها در منزلشان برپا شود و در روز عاشورا نیز با حضور این

سرپرست اداره کل راه و شهرسازی آذربایجان شرقی

مخبر از مهندسان فداکار نیروگاه رامین اهواز تجلیل کرد

محمد مخبر سرپرست ریاست جمهوری در سفر به خوزستان از مهندسان فداکار نیروگاه رامین اهواز که اقدام جهادی آنها طی روزهای اخیر مانع از قطع گسترده شبکه برق شد، تجلیل کرد. به گزارش اقتصاد سرآمد، سرپرست ریاست جمهوری روز سه شنبه در آیین تجلیل از این مهندسان نیروگاه رامین، تأکید کرد: روحیه جهادی و ایثار از عوامل موفقیت و از دارایی‌های مهم و ارزشمند کشور است.

محمد مخبر افزود: وجود روحیه جهادی میان مردم، صنعتگران، مهندسان و کارگران کشور موجب شده تا با وجود تحریم‌های گسترده، حرکت کشور در مسیر توسعه و پیشرفت مختل نشود.

وی روحیه جهادی را رگه گشای مسایل کشور دانست و اظهار کرد: تجلیل از مهندسان نیروگاه رامین که با وجود گرمای شدید و بی سابقه هوا با ایثار و از خود گذشتگی و تلاش مثال زدنی، مانع از بروز خاموشی گسترده در شبکه برق کشور و خوزستان شدند، تجلیل از روحیه ایثار و کار جهادی است.

مدیرعامل سازمان آب و برق خوزستان نیز در این آیین گفت: ۷۵ درصد برق نیروگاه‌های برقایی کشور در این استان تولید می‌شود.عباس صدریان‌فر ادامه داد: ۱۲ درصد کل برق تولیدی کشور در خوزستان تولید می‌شود و این استان نقش کلیدی در پایداری برق کشور ایفا می‌کند.

در این نشست محمد مخبر سرپرست ریاست جمهوری با اهدای لوحی از مهندسان و مدیران نیروگاه رامین اهواز که در این عملیات پیچیده مهندسی با ایثارگری مانع از تحمیل قطعی گسترده برق شد بودند، تجلیل کرد. ۱۸ ساعت عملیات نجات در دمای ۷۰ درجه و طویب بالای ۹۰ در صد برای خارج نشدن شبکه و از دست نرفتن برق و خاموشی کشور کار بزرگ مهندسان و اپراتورهای نیروگاه رامین اهواز بود که انتشار تصویر ۲ نفر از مهندسان ایثارگر این نیروگاه(رضا خسروی و محمد امیری) که از خستگی توان ایستادن بر روی پاهای خود را نداشتند، با واکنش‌ها و تحسین‌های گسترده‌ای در شبکه‌های اجتماعی مواجه شد.

نشستی کندانسور واحد ۳۰۵ مگاواتی نیروگاه رامین که می‌توانست به خاموشی در بخشی از کشور در تیرماه و گرم‌ترین روزهای سال ختم شود، توسط متخصصان داخلی طی کمتر از ۱۸ ساعت در حالت آماده به کاری نیروگاه تعمیر شد.نیروگاه حرارتی رامین از بزرگ‌ترین نیروگاه‌های حرارتی (بخاری) کشور است که با هدف تأمین برق استان خوزستان و شبکه سراسری احداث شده است.

این نیروگاه در کیلومتر ۲۰ جاده اهواز ـ مسجدسلیمان و در مجاورت رودخانه کارون و شهر ویس در شمال شرقی اهواز قرار دارد.نیروگاه رامین با ۶ واحد (چهار واحد ۲۰۵ مگاواتی و ۲ واحد ۳۱۵ مگاواتی) دارای توان تولیدی بک‌هاور ۸۵۰ مگاوات است. این نیروگاه نقش مهمی در تأمین برق مورد نیاز استان خوزستان و پایداری شبکه برق کشور ایفا می‌کند.

چهارشنبه-۲۷ تیر ۱۴۰۳-سال هشتم-شماره ۱۹۶۷

شهرستان ها ۷

ایران زمین

زلزله ۴٫۶ ریشتری سالندرالزاند

اهواز – زلزله‌ای با قدرت ۴٫۶ ریشتر دقایقی قبل سالند در استان خوزستان را به شدت تکان داد.

به گزارش اقتصاد سرآمد، این زلزله ساعت ۱۹:۱۰ امروز منطقه سالند در حوالی شهرستان دزفول را تکان داد که قدرت آن ۴٫۶ ریشتر اعلام شده است.

این زمین لرزه در طول جغرافیایی: ۴۸٫۹۷، عرض جغرافیایی: ۳۲٫۶۶ و عمق ۲۰ کیلومتر زمین روی داده است.

این زلزله در ۲۱ کیلومتری سالند (خوزستان)، ۳۸ کیلومتری لالی (خوزستان)، ۴۸ کیلومتری گتوند (خوزستان)، ۱۰۸ کیلومتری خرم آباد و ۱۵۱ کیلومتری اهواز رخ داد.

هنوز گزارشی از خسارت‌های این زمین لرزه مخابره نشده است.

مدیرکل مدیریت بحران استانداری مازندران آتش‌سوزی در سایت زیاله‌آمل

آمل – مدیرکل مدیریت بحران استانداری مازندران با اشاره وقوع حریق در سایت زیاله آمل گفت: آتش سوزی در حال مهار است.

به گزارش اقتصاد سرآمد،حسینیعلی محمدی با اشاره به آتش سوزی سایت زیاله عمارت آمل افزود: آتش نشانی موظف شد علت حریق را بررسی کند ولی پیش بینی این است که بطری‌ها مثل عدسی عمل می‌کند و منجر به آتش سوزی می‌شود.

وی با اظهار این که ماشین آلات تهیه شدند ودر حال آب پاشی و خاک پاشی است، اظهار کرد: آتش در حال مهار شدن است اما به خاطر وجود گاز متان آتش سوزی‌های نقطه‌ای داریم.

محمدی گفت: ماشین آتش نشانی از بابل، بابلسر، ساری، آمل، سرخورد، محمودآباد و.. به محل اعزام شد و تاکنون هیچ آسیبی به جنگل‌ها و دیگر مناطق نرسیده و آتش در حال مهار شدن است.

مدیرکل مدیریت بحران استانداری مازندران افزود: همزمان جلسه شورای تأمین شهرستان آمل با حضور فرماندار، اعضای شورای تأمین، مدیر کل حوزه استاندارد و مدیرکل محیط زیست استان در محل سایت عمارت جهت بررسی جوانب موضوع و مدیریت اطفای حریق درحال برگزاری است.

استاندار آذربایجان‌غربی:

تردد یک‌سره‌زوار اربعین از تمرچین به کربلا پیش‌بینی شد

ارومیه- استاندار آذربایجان غربی با اشاره به اهتمام ویژه صورت گرفته برای کاهش مشکلات زوار اربعین از مرز تمرچین تا کربلای معلی گفت: در این راستا تردد یک‌سره از مرز تا کربلا پیش بینی شده که بسیاری از مسائل زائران را حل می‌کند.

به گزارش اقتصاد سرآمد،ما امسال برای سومین سال متوالی میزبان زوار اربعینی اباعبدالله الحسین (ع) خواهیم بود که به همین منظور مشکلات ۲ سال گذشته آسیب شناسی شده تا بتوانیم میزبانی خوبی از زوار داخلی و کشورهای منطقه داشته باشیم.

وی اضافه کرد: در این راستا اسکان و خدمات بهداشتنی درمانی، پارکینگ مناسب برای خودروها و ارائه خدمات حداکتری در همه بخش‌ها در مرز تمرچین تدارک دیده شده است.

استاندار آذربایجان غربی با بیان اینکه در سال‌های گذشته، زائران باید طی چند مرحله از تمرچین به کربلا مشرف می‌شدند، ادامه داد: در سفر اخیر صورت گرفته به اقلیم کردستان عراق و دیدار با سران این منطقه و همچنین سفر روزهای گذشته وزیر کشور عراق به ایران، طرح موضوع شد و قرار شد امسال شاهد تردد یکسره زوار از مرز تمرچین و حاج عمران به سمت کربلا باشیم.

معمتدیان اظهار کرد: همچنین تدابیری اندیشیده شده که در مسیر بازگشت نیز از کربلا به حاج عمران مسیر مستقیم پیش بینی شود.

وی همچنین خنک بودن مرز تمرچین نسبت به دیگر مرزها را در ایام زیارت اربعین یادآور شد و گفت: یکی از مهمترین مزیت‌هایی که این مرز دارد، خنک بودن نسبت به دیگر مرزها با توجه به گرمای بی سابقه در دیگر مرزهاست که می‌تواند زمینه حضور بیش از پیش زوار را فراهم کند.

وی افزود: حداقل ۵۰۰ هزار نفر ظرفیت برای تردد از مرز تمرچین در سال جاری پیش‌بینی شده و برنامه ریزی‌های لازم صورت گرفته است.